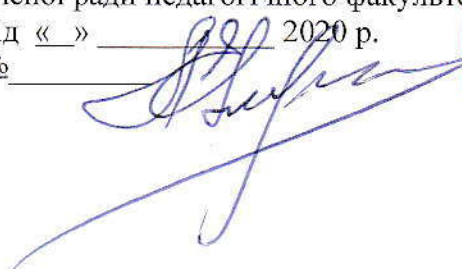

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол засідання
вченої ради педагогічного факультету
від «_» _____ 2020 р.
№ _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи і розвитку
Херсонського державного університету
Сергій ОМЕЛЬЧУК
_____ 20 ____ року

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
«ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДИТИНСТВА»**

Програма підвищення кваліфікації «Психологічний супровід дитинства»

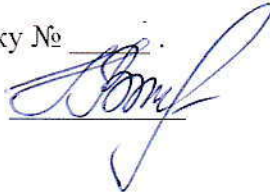
Розробники:

Казаннікова Олена Василівна, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, кандидат психологічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Протокол від «__» _____ 2020 року № ____.

В.о. завідувача кафедри

Наталія ВОРОПАЙ

Погоджено:

Керівниця відділу по роботі з обдарованою молоддю

Юлія ІУРІНА

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програму розроблено згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 року № 1133), Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти (наказ від 03.10.2019 № 771-Д).

Актуальність полягає в теоретичному та практичному осмисленні проблеми створення умов для цілісного гармонійного розвитку дитини в освітньому просторі, в ознайомленні майбутніх педагогів, психологів з організацією та змістом психологічного супроводу дітей в умовах закладу освіти. Психологічний супровід – це системно організована діяльність зі створення соціально-психологічних та педагогічних умов для успішного розвитку дитини, її адаптації до оточуючого світу, забезпечення поступального розвитку і психологічного благополуччя дитини. Дисципліна допоможе педагогам, дитячим психологам навчитися ефективно розв'язувати проблеми розвитку дитини.

Цільова аудиторія: психологи, вихователі закладів дошкільної освіти та вчителі початкової школи.

1.2. Напрями

Опанування знаннями і навичками в результаті підвищення кваліфікації за програмою дає змогу сформувати компетентного фахівця з відповідними **компетентностями:**

- здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку навчання й виховання дітей;
- здатність до розвитку в дітей базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага);
- здатність аналізувати психологічні аспекти життєдіяльності особистості дитини; знання змісту психодіагностичного інструментарію і вимог до проведення психодіагностичного обстеження, вміння практично застосовувати методи психодіагностики
- здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей;
- здатність до організації і керівництва провідною діяльністю дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку.
- здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).

Мета

Ознайомлення педагогів, дитячих психологів з теоретичними та методичними засадами організації, змісту та специфіки психологічного супроводу як технології створення оптимальних умов для повноцінного психічного розвитку дітей відповідно до вікових норм та індивідуальних властивостей.

1.3. Завдання

1. Засвоєння теоретичних засад організації, змісту та засобів реалізації психологічного супроводу дітей в сучасному закладі освіти;
2. Розвиток здатності до аналізу особливостей психологічних проблем дитинства з урахуванням віку
3. Формування уявлень про сутність і критерії психічного здоров'я дітей; ознайомлення з критеріями оцінки розвитку дитини.
4. Опанування методами діагностики та оптимізації умов, перебігу і змісту психічного розвитку дітей.

1.4. Очікувані результати

Знання й розуміння	<ul style="list-style-type: none"> - специфіки організації психологічного супроводу дітей в умовах сучасного закладу дошкільної освіти та початкової школи; - факторів, механізмів, закономірностей психічного розвитку в дитинстві; загальних та специфічних особливостей психічного розвитку дітей; - психологічних проблем дитинства з урахуванням віку та індивідуальних особливостей розвитку;
Уміння	<ul style="list-style-type: none"> - встановлювати та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між факторами, умовами і змістом психічного розвитку дитини; - обирати і застосовувати психодіагностичний інструментарій, засоби корекційно-розвивальної роботи з дітьми; обирати та застосовувати алгоритм професійних дій для організації психологічного супроводу дітей в умовах закладу освіти.
Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> - мотивація до здійснення психологічного супроводу розвитку дітей в закладах освіти.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Зміст програми, зокрема цілісний і системний добір дидактичних матеріалів ураховує особливості професійної діяльності дитячого психолога та педагогічного працівника і визначається вимогами суспільства до знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у галузі освіти; освітніми стандартами, вимогами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників, запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість, охоплює змістовну, практико-зорієнтовану, методичну та інструментальну складові підвищення кваліфікації дитячих психологів та педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації організовано в такі етапи:

1. Теоретичний етап передбачає ознайомлення зі змістом, специфікою та організацією психологічного супроводу як технологією оптимізації процесу психічного розвитку дитини в умовах закладу освіти.
2. Практичний етап передбачає практичні заняття, тренінги на базі педагогічного факультету та закладів дошкільної освіти.

2.2. Програма передбачає групову очну форму організації підвищення кваліфікації педагогічного працівника (організуються очні практичні заняття, тренінги, семінари на базі педагогічного факультету та закладів освіти з опрацюванням теми підвищення кваліфікації).

Незалежно від форми підвищення кваліфікації кожен стажер індивідуально виконує практичне завдання, упроваджуючи нові знання й уміння з теми у свою професійну діяльність.

Схвалений керівником підвищення кваліфікації фінальний звіт про проходження підвищення кваліфікації є підставою для зарахування годин та кредитів ЄКТС підвищення кваліфікації. У разі відхилення звіту стажер доопрацьовує курс та надає його повторно.

2.3. Терміни підвищення кваліфікації

Загальний навчальний обсяг за цією програмою складає 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

№	Назва модуля	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Форма контролю
1.	Теоретичні та змістові аспекти психологічного супроводу дитинства	0,2	6	4	2	Конспект заняття
2.	Психічне здоров'я дитини в контексті психологічного супроводу	0,27	8	6	2	Практичне завдання
3.	Специфіка психологічного супроводу дітей з проблемами розвитку	0,53	16	10	6	Творчий проект
Усього:		1	30	24	6	

4. Практичні завдання

1. Підготовка нормативів психічного розвитку в дитинстві (ранній вік, дошкільний вік, молодший шкільний вік (за матеріалами вікової психології).

2. Специфіка психодіагностики в структурі психологічного супроводу. Методичні рекомендації до психолого-педагогічного обстеження дитини. Характеристика психодіагностичного інструментарію. Створення теки з діагностичним матеріалом.

3. Психокорекційна і розвивальна робота в структурі психологічного супроводу. Створення банку корекційних і розвивальних програм.

4. Вікова специфіка проблем розвитку дітей. Підготовка рекомендацій з психологічного супроводу тривожних, агресивних гіперактивних дітей. Психолого-педагогічна підтримка обдарованої дитини.

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Агресивна дитина: як їй допомогти? / Упоряд. О.А. Атемасова. – Х.: Ранок, 2010. – 176с.
2. Адаптація учнів до шкільного навчання / Уклад. О.Є.Марінушкіна, Ю.О. Замазій, Л.Д. Покроева. – Х.: Ранок, 2011. – 192с.
3. Алексеева Е.Е. Психологические проблемы детей дошкольного возраста / Е.Е. Алексеева. - СПб.: Речь, 2007. – 224с.
4. Карпенко Н.В. Діагностика психічного розвитку дитини в роботі педагога (вчителя, вихователя) / Н.В. Карпенко. – К.: Каравела, 2008. – 192с.
5. Коробко С.Л. Робота психолога з молодшими школярами: Метод. посібник / С.Л. Коробко, О.І. Коробко. – К.: Літера ЛТД, 2006. – 416с.
6. Марінушкіна О.Є. Організація роботи з обдарованими дітьми в закладах освіти: навч.-метод. посібник / О.Є. Марінушкіна, Г.В. Шубіна. – Х.: Основа, 2008. – 144с.
7. Марінушкіна О.Є. Корекційні програми на допомогу практичному психологу ДНЗ / О.Є. Марінушкіна, Г.В. Замазій. – Х.: Основа, 2008. – 204с.
8. Марінушкіна О.Є. Порадник практичного психолога / О.Є. Марінушкіна, Ю.О.Замазій. – Х.: Основа, 2008. – 256с.
9. Омельченко Я.М. Психологічна допомога дітям з тривожними станами / Я.М. Омельченко, З.Г. Кісарчук. – К.: Шк. Світ, 2011. – 112с.
10. Терещенко Л.А. Як зберегти психічне здоров'я дітей / Л.А. Терещенко. – К.: Ред. газет з дошкільної та початкової освіти, 2012. – 104с.
11. Шипицина Л.М. Комплексное сопровождение детей дошкольного возраста / Л.М. Шипицина, А.А. Хилько, Ю.С. Галлямова. – СПб.: Речь, 2003. – 240с.

Додаткова література

1. Атемасова О.А. Психогимнастика / Упоряд. О.А. Атемасова. - Х.: Ранок, 2010. - 176с.
2. Баришполь С.В. Посібник практичного психолога / С.В. Баришполь. – Х.: Основа, 2009. – 267с.
3. Емоційний розвиток дитини. / Упоряд. С.Максименко, К. Максименко, О. Главник — К.: Мікрос-СВС, 2003. – 112с.
4. Ілляшенко Т.Д. Розвиваємо та навчаємо дитину. Психологічна допомога / Т.Д. Ілляшенко, М.В. Рождественська. – Ред. заг. пед. газет, 2014. – 96с.
5. Павелків Р.В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: Навч. посібник / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 296с.
6. Проценко О.В. Профілактика соціальної дезадаптації дошкільнят / О.В. Проценко. – к.: Шк. світ, 2011. – 128с.

7. Проценко О.В. Розвиток здібностей та обдарувань у дошкільників / О.В. Проценко. – К.: Шк. світ, 2011. – 128с.
8. Туріщева Л.В. Психологічні тренінги для школярів / Л.В. Туріщева. – Х.: Основа, 2011. – 124с.

INTERNET – ресурси

1. <http://www.spanna.pl.ua/index.php/biblioteka-sp-anna/rozrobki-sp-anna/112-psikhologicnij-suprovid>
2. https://pidruchniki.com/17910211/psihologiya/psihologicnij_suprovid
3. <https://vseosvita.ua/library/psihologicnij-suprovid-realizacia-pidhodiv-v-osvitnomu-procesi-16126.html>
4. <https://www.cuspu.edu.ua/ua/vseukrainska-naukovo-praktychna-internet-konferentsiia-psykholohichni-umovy- stanovlennia-osobystosti-u-suchasnomu-suspilstvi/prohrama/6219-psykholohichnyy-suprovid- stanovlennya-osobystosti-v-osvitnomu-prostori>
5. <http://316shkola.kiev.ua/psihologicnij-suprovid-navchalno-vihovnogo-procesu>
6. <https://naurok.com.ua/psihologicnij-suprovid-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-metodichnij-posibnik-2969.html>
7. <https://vseosvita.ua/library/psihologicnij-suprovid-u-dnz-13082.html>
8. http://art_cpssr.klasna.com/uk/site/psikhologicnij-suprovid-ditei-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-1.html
9. <https://www.pedrada.com.ua/article/232-organzatsiya-psihologchnogo-suprodu-ditey-z-osoblivimi-osvtmni-potrebami-v-umovah>
10. <https://www.slideshare.net/omich44/ss-30454077>

Документ про результати підвищення кваліфікації

За результатами підвищення кваліфікації видається сертифікат із зазначенням усіх необхідних відомостей.